

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2022 оны 05 дугаар сарын 27
№20/1218/

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠯᠠᠭ
ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

293.	Эрдэнэсийн сангийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/	1413
294.	Эрүүгийн хуульд нэмэлт оруулах тухай	1428
295.	Зөрчлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1430
296.	Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1432
297.	Төрийн болон албаны нууцын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1433
298.	Ашигт малтмалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1434
299.	Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1435

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

300.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 11	1436
301.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 20	1437

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

302.	Төрийн тахилгатай уул хайрхны тэнгэрийг тайх төрийн ёслол үйлдэх хуваарийг шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 28	1438
------	--	-----------	------

303.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай	Дугаар 34	1439
304.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай	Дугаар 35	1439
305.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай	Дугаар 36	1440
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ			
306.	Журам шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 340	1440
307.	Журам шинэчлэн баталж, тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 343	1452
308.	Журам батлах тухай	Дугаар 347	1467

	<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>	<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>	
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>
			<p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p> <p>Тус бүр</p>

77006	<p>71 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 7070
81006	<p>070 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 7070
81006	<p>170 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 0070
0006	<p>90 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 1070
0006	<p>0070 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 9070
71006	<p>7070 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 0070
0906	<p>0070 Үмээн</p> <p>Төрийн захирлын газрын тусгай зориулалтын байрны төлөвлөгөөний тухай хууль</p>	• 7070

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРДЭНЭСИЙН САНГИЙН ТУХАЙ

/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсын Эрдэнэсийн сан /цаашид “Эрдэнэсийн сан” гэх/-г эрхлэх, бүрдүүлэх, хамгаалах, захиран зарцуулах, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Эрдэнэсийн сангийн хууль тогтоомж

2.1.Эрдэнэсийн сангийн хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хууль², Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль³, Ашигт малтмалын тухай хууль⁴, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Валютын зохицуулалт, гадаад валютын улсын нөөцийг эзэмшиж, удирдахтай холбогдсон харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

3 дугаар зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1.“эрдэнэс” гэж түүхий эд, хайлш, химийн нэгдэл, бүтээгдэхүүн зэрэг ямар ч байдалд байгаа үнэт металл, эрдэнийн чулуу, түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалт зүйл, байгалийн төрцийг;

¹Монгол Улсын Үндсэн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

²Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1996 оны 11 дугаарт нийтлэгдсэн.

³Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2014 оны 23 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴Ашигт малтмалын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2006 оны 30 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.1.2. “үнэт металл” гэж алт, мөнгө, платина болон түүний бүлэгт багтдаг палладий, иридий, родий, рутений, осмийг;

3.1.3. “үнэт чулуу” гэж доржпалам, бадмаараг, маргад эрдэнэ, индранил, сувдыг;

3.1.4. “Эрдэнэсийн сан” гэж төрийн нэрийн өмнөөс Монголбанк эрхэлж, бүрдүүлж, хамгаалж, эзэмшиж, ашиглаж, захиран зарцуулж байгаа эрдэнэс, түүний дагалдах зүйл, хөрөнгийн хуримтлалыг;

3.1.5. “байгалийн төрц” гэж онцгой чамин дүрс хэлбэртэй, ховор өнгөтэй, байгалийн тогтцоороо олдсон үнэт металл, эрдэнийн чулууг;

3.1.6. “эрдэнийн чулуу” гэж олон улсад хэвшсэн ангиллыг харгалзан эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлсон ангилалд хамрагдах үнэт, хагас үнэт чулууг.

4 дүгээр зүйл. Эрдэнэсийн сан, түүний ангилал

4.1. Эрдэнэсийн сан төрийн өмчид байна.

4.2. Эрдэнэсийн санг үндсэн болон гүйлгээ санд хуваана.

4.3. Үндсэн сан байнгын болон байнгын бус хэсгээс бүрдэнэ.

4.4. Үндсэн сангийн байнгын хэсэгт Монгол Улсын хуваагдашгүй өмч болох эрдэнэс байх бөгөөд тэдгээрийг худалдах, шилжүүлэх, захиран зарцуулахыг хориглоно.

4.5. Үндсэн сангийн байнгын бус хэсэгт олон улсын жишгээр цэвэршүүлсэн үнэт металл, засаж өнгөлсөн эрдэнийн чулуу, түүх, соёлын үнэт дурсгалт зүйл, үнэт болон бусад металлаар хийж нөөцөд авсан зоос байна.

4.6. Үндсэн сангийн байнгын хэсэгт байх түүх, соёлын дурсгалт зүйл нь хосгүй үнэт зэрэглэлтэй байна.

4.7. Гүйлгээ санд энэ хуулийн 4.4, 4.5-д зааснаас бусад үйлдвэрлэл, судалгаа, дурсгалын зориулалтаар гүйлгээнд оруулах эрдэнэс хамаарна.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ЭРДЭНЭСИЙН САНГИЙН ТАЛААРХ ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРЭН ЭРХ

5 дугаар зүйл.Улсын Их Хурлын бүрэн эрх

5.1.Улсын Их Хурал Эрдэнэсийн сангийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.1.1.үндсэн сангийн байнгын болон байнгын бус хэсэгт байх эрдэнэсийн нэр төрөл, хэмжээг тогтоох;

5.1.2.Эрдэнэсийн сангийн жилийн орлого, зарлагын хэмжээ болон гүйцэтгэлийн тайланг батлах;

5.1.3.үндсэн сангийн байнгын бус хэсгээс үнэт металл, үнэт чулуу худалдах, худалдан авах шийдвэр гаргах;

5.1.4.олборлосон үнэт металл, үнэт чулууг Эрдэнэсийн санд худалдан авах доод хэмжээг тогтоох;

5.1.5.хуульд заасан бусад бүрэн эрх.

6 дугаар зүйл.Засгийн газрын бүрэн эрх

6.1.Засгийн газар Эрдэнэсийн сангийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

6.1.1.Улсын Их Хурлаас тогтоосон хэмжээнд гүйлгээ сангаас үнэт металл, үнэт чулуу худалдах асуудлыг Монголбанктай хамтран шийдвэрлэх;

6.1.2.Монголбанкны хүсэлтийн дагуу түүх, соёлын хосгүй үнэт дурсгалт зүйлийг Эрдэнэсийн санд шилжүүлэх шийдвэр гаргах;

6.1.3.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

7 дугаар зүйл.Монголбанкны бүрэн эрх

7.1.Монголбанк Эрдэнэсийн сангийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

- 7.1.1.Эрдэнэсийн санг эрхлэх;
- 7.1.2.Эрдэнэсийн сангийн эрдэнэс, хөрөнгийн хөдөлгөөний бүртгэл хийж, төлбөр тооцоог гүйцэтгэх;
- 7.1.3.энэ хуулийн 5.1.3-т заасан саналыг боловсруулж, Улсын Их Хуралд хүргүүлэх;
- 7.1.4.Эрдэнэсийн санд эрдэнэс худалдан авах, гүйлгээ сангаас эрдэнэс худалдах, арилжих болон үнийг тогтоох;
- 7.1.5.эрдэнэсийн зах зээлийн үнийн судалгааг гаргах;
- 7.1.6.үнэт болон бусад металаар хийсэн дурсгалын зоос гаргах;
- 7.1.7.Эрдэнэсийн санг эрхлэхтэй холбоотой журам батлах, холбогдох шийдвэр гаргах;
- 7.1.8.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

**ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
ЭРДЭНЭСИЙН САНГ ЭРХЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА,
ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ**

8 дугаар зүйл.Эрдэнэсийн санг эрхлэх үйл ажиллагаа

- 8.1.Эрдэнэсийн санг эрхлэхэд дараах үйл ажиллагаа хамаарна:
 - 8.1.1.худалдах, худалдан авах;
 - 8.1.2.хадгалах, хадгалуулах;
 - 8.1.3.хамгаалах, байршуулах;
 - 8.1.4.нэмэгдүүлэх, зарцуулах;
 - 8.1.5.үйлдвэрлэх, үйлдвэрлүүлэх;
 - 8.1.6.үнэлэх, үнэлүүлэх;
 - 8.1.7.цэвэршүүлэх;
 - 8.1.8.сэргээн засварлах, арчлах;
 - 8.1.9.үзэсгэлэн зохион байгуулах;
 - 8.1.10.мэдээлэх, хэвлэх, нийтлэх, сурталчлах;
 - 8.1.11.бүртгэх, тоолох;
 - 8.1.12.бусад.

9 дүгээр зүйл.Эрдэнэсийн санг эрхлэх нэгж

9.1.Энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг эрхлэх нэгж Монголбанкны бүтцэд байна.

9.2.Монголбанкны Ерөнхийлөгч Эрдэнэсийн санг эрхлэх нэгжийн бүтэц, орон тоо, цалингийн санг Монголбанкны төсөвт багтаан тогтооно.

9.3.Эрдэнэсийн сан нь эрдэнэс худалдан авахад санал, дүгнэлт гаргах чиг үүрэг бүхий мэргэжлийн зөвлөлтэй байна.

9.4.Энэ хуулийн 9.3-т заасан мэргэжлийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Монголбанкны Ерөнхийлөгч батална.

10 дугаар зүйл.Эрдэнэсийн сангийн орлого

10.1.Эрдэнэсийн сангийн орлого нь иргэн, хуулийн этгээдээс төрд худалдсан, бэлэглэсэн, хандивласан болон хууль тогтоомжийн дагуу шилжүүлсэн эрдэнэсээс бүрдэнэ.

11 дүгээр зүйл.Эрдэнэсийн сангийн гүйлгээ сангийн зарлага

11.1.Эрдэнэсийн сангийн гүйлгээ сангаас дараах байдлаар зарлага гаргана:

11.1.1.үнэт металл, эрдэнийн чулуу, зоосыг Монголбанкнаас тогтоосон үнээр худалдах;

11.1.2.үнэт металл, эрдэнийн чулууг засах, цэвэршүүлэх явцад гарсан хорогдлыг хасах.

12 дугаар зүйл.Эрдэнэсийн сангийн бүртгэл

12.1.Монголбанк Эрдэнэсийн сангийн эрдэнэс, бусад хөрөнгийн хувийн хэргийг хөтөлж, Эрдэнэсийн сангийн бүртгэл, мэдээллийн санд бүртгэнэ.

12.2.Монголбанк Эрдэнэсийн сангийн хөрөнгийн нягтлан бодох бүртгэлийг хөтөлж, өөрийн санхүүгийн тайланд тусгана.

12.3.Энэ хуулийн 12.1-д заасан бүртгэл, мэдээллийн сангийн журмыг Монголбанкны Ерөнхийлөгч батална.

13 дугаар зүйл.Эрдэнэсийн хадгалалт

13.1.Эрдэнэсийн чанар байдлыг нь алдагдуулахгүйгээр тусгай зориулалтын байр, саванд хадгална.

13.2.Монголбанк эрдэнэсийг эзэмшигч, өмчлөгч иргэн, хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээний үндсэн дээр хадгалах, түүнтэй холбоотой ажил, үйлчилгээг үзүүлж болно.

14 дүгээр зүйл.Эрдэнэсийн сангийн харуул, хамгаалалт

14.1.Эрдэнэсийн сан төрийн тусгай хамгаалалтад байна.

14.2.Эрдэнэсийн сангийн хамгаалалтыг Монголбанктай байгуулсан гэрээний дагуу Төрийн тусгай хамгаалалтын газар эрхлэн гүйцэтгэнэ.

14.3.Эрдэнэсийн сангаас эрдэнэсийг бусад газар шилжүүлэх, байршуулах, тээвэрлэх ажлыг энэ хуулийн 14.4-т заасан журмын дагуу гүйцэтгэнэ.

14.4.Эрдэнэсийн сангийн тээвэрлэлт, харуул, хамгаалалтын журмыг Монголбанкны Ерөнхийлөгч болон Төрийн тусгай хамгаалалтын газрын дарга хамтран батална.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ХҮН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, БУСАД БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

15 дугаар зүйл.Хүн, хуулийн этгээд, бусад байгууллагын эрх, үүрэг

15.1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт эрдэнэс эзэмшигч хүн, хуулийн этгээд, бусад байгууллага нь эрдэнэсийн санд худалдах эрдэнэс, тэдгээрээр хийсэн эдлэлийг сорьц тогтоох эрх бүхий хуулийн этгээд, эсхүл сорьцын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаар сорьц тогтоолгон баталгаажуулсан байх үүрэгтэй.

15.2.Хүн, хуулийн этгээд, бусад байгууллага нь эрдэнэсийн санд худалдах болон хадгалуулах эрдэнэсийн үнийг хэлэлцэн тохирох, нэхэмжлэн авах эрхтэй.

15.3.Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь Монголбанкны хүсэлтийн дагуу түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалт зүйлийн бүртгэл, мэдээллийг гаргаж өгнө.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

16 дугаар зүйл.Хяналт шалгалт

16.1.Эрдэнэсийн сангийн үйл ажиллагаанд Монголбанкны дотоод хяналт шалгалт хийх чиг үүрэг бүхий нэгж, эрх бүхий этгээд хяналт шалгалт хийнэ.

16.2.Монголбанк жил бүр Эрдэнэсийн санд тооллого явуулж, тайланг Улсын Их Хуралд танилцуулна.

17 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

17.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хууль⁵, холбогдох хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

17.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль⁶, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд⁷ заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

18 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

18.1.Энэ хуулийг 2022 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

⁵Төрийн албаны тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2018 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁶Эрүүгийн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2016 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁷Зөрчлийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

Хүснэгт 1. Хүснэгт 1.

- ᠑. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- ᠒. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- ᠓. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- ᠔. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- 5. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- 6. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- 7. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- 8. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- 9. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.
- ᠐. ᠖. ᠖. 7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

᠑. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

᠒. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

᠓. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

᠔. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

5. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

6. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

7. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

8. Хүннүүн, Хүннүүн, Хүннүүн.

66. Керон Хамга . . . Иктэнэр, Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Хамгайнг Г

66. 6 . Иктэнэр Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

66 . 6 . 6 . Иктэнэр Рэхиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

66 . 6 . 6 . Иктэнэр Рэхиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

76. Керон Хамга . . . Иктэнэр Эр Бэст Эр Хамгайнг Г

76 . 6 . Иктэнэр Рехиринг Бэст Эр Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

76 . 70 . Иктэнэр Рехиринг Бэст Эр Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

76 . 70 . Иктэнэр Рехиринг Бэст Эр Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

76 Керон Хамга . . . Иктэнэр Эр Рехиринг Бэст Эр Хамгайнг Г

76 . 6 . Иктэнэр Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

76 . 70 . Иктэнэр Рехиринг Бэст Эр Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

96 Керон Хамга . . . Иктэнэр Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Хамгайнг Г

96 . 6 . Иктэнэр Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

96 . 70 . Иктэнэр Эр Бэст Эр Рехиринг Бэст Эр Рехиринг Хамгайнг Г : Г

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрүүгийн хуульд доор дурдсан агуулгатай 25.7 дугаар зүйл нэмсүгэй:

“25.7 дугаар зүйл. Эрдэнэсийн сангийн үндсэн санг хууль бусаар зарцуулах

1. Эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрөлгүйгээр Эрдэнэсийн сангийн байнгын бус хэсгээс эрдэнэсийг худалдсан, шилжүүлсэн, захиран зарцуулсан бол хоёр мянга долоон зуун нэгжээс арван дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл зургаан сараас гурван жил хүртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах, эсхүл зургаан сараас гурван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

2. Эрдэнэсийн сангийн байнгын хэсгээс эрдэнэсийг худалдсан, шилжүүлсэн, захиран зарцуулсан бол таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах, эсхүл нэг жилээс таван жил хүртэлх хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.4 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“11.4 дүгээр зүйл.Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль зөрчих

1.Эрдэнэсийн сангийн эрдэнэст хувийн хэрэг хөтлөөгүй, бүртгэл, мэдээллийн санд бүртгээгүй бол хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Эрдэнэсийн сангийн тээвэрлэлт, харуул хамгаалалтын журмыг зөрчсөн бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Энэ зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт зааснаас бусад байдлаар Эрдэнэсийн сангийн тухай хуулийг зөрчсөн бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

Хувилгал зөвшөөрөл

Мэргэжлийн гэрээ

2020 оны 08 дугаар сарын 10 - өдөр

Хувилгал зөвшөөрөл
Мэргэжлийн гэрээ

1. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр /2020/ - өдөр

2. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

3. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр /2020/ - өдөр
Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

4. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр /2020/ - өдөр
Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

5. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр /2020/ - өдөр
Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

6. Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр /2020/ - өдөр
Хувилгал зөвшөөрөл 2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

Хувилгал зөвшөөрөл
Хувилгал зөвшөөрөл

2020 оны 08 сарын 10 - өдөр

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГААЛИЙН ТАРИФ, ГААЛИЙН ТАТВАРЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“38.1.3.валют, Монголбанкнаас гадаадад захиалгаар хийлгэсэн мөнгөн тэмдэгт, дурсгалын зоос, мөнгөн дэвсгэрт, түүний загвар;”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

Бусад туслах зүйлс

᠒᠐᠒᠒ оны ᠐᠔ сарын 22-ны өдөр
Улаанбаатар хот

Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“38.1.3.валют, Монголбанкнаас гадаадад захиалгаар хийлгэсэн мөнгөн тэмдэгт, дурсгалын зоос, мөнгөн дэвсгэрт, түүний загвар;”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТӨРИЙН БОЛОН АЛБАНЫ НУУЦЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.2.б дэд заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“13.1.2.б.мөнгөн тэмдэгтийн нөөц, нөөцийн сангийн байршил, хамгаалалтын тухай мэдээлэл,”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

᠒᠐᠒᠒ оны ᠐4 сарын 22 - өдөр
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

᠒᠐᠒᠒ оны ᠐4 сарын 22 - өдөр
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

᠒᠐᠒᠒ оны ᠐4 сарын 22 - өдөр
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

᠒᠐᠒᠒ оны ᠐4 сарын 22 - өдөр
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ
УОНСНУУЦЫН ХУУЛЬ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“46.1. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь олборлосон бүх төрлийн үнэт металл, эрдэнийн чулууны сорьц, чанарыг сорьцын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, эсхүл эрх бүхий хуулийн этгээдээр тогтоолгож, тоо хэмжээг бүртгүүлнэ.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠬᠤᠠᠭᠤᠯᠠᠭ

ᠲᠦᠨ ᠲᠡᠪᠦᠨ ᠭᠡᠠᠨ ᠠᠨᠨᠠ ᠶᠡᠳᠡᠭᠡᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

ᠮᠤᠯᠤᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠬᠤᠠᠭᠤᠯᠠᠭ
ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠭᠡᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠨᠠᠭᠠᠨᠨᠡᠪᠭᠡᠨ ᠬᠡᠭᠡᠨ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НЭМЭГДСЭН ӨРТГИЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.10 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“13.1.10. Монгол банкнаас гадаадад захиалгаар хийлгэсэн мөнгөн тэмдэгт, дурсгалын зоос, мөнгөн дэвсгэрт, түүний загвар,”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Эрдэнэсийн сангийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Хүндэтгэсэн хууль

Түүнийг 2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр /2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр/ баталж, хүчин зоригтой болгож заруулав.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

6 сарын 2022 он /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ баталж, хүчин зоригтой болгож заруулав. Энэ хуулийг 2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ хүчин зоригтой болгож заруулав.

«2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр»

Хүндэтгэсэн хууль /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ баталж, хүчин зоригтой болгож заруулав. Энэ хуулийг 2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр /2022 оны 06 сарын 20-ны өдөр/ хүчин зоригтой болгож заруулав.

Түүнийг 2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр /2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр/ баталж, хүчин зоригтой болгож заруулав. Энэ хуулийг 2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр /2022 оны 04 сарын 22-ны өдөр/ хүчин зоригтой болгож заруулав.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 04 дүгээр
сарын 14-ний өдөр

Дугаар 11

Улаанбаатар
хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.10 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ, С.Бямбацогт, Л.Мөнхбаатар нараас 2020 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр Улсын Их Хуралд Эрдэнэсийн сангийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Ашигт малтмалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг буцаах нь зүйтэй гэсэн Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг нэгдсэн хуралдааны санал хураалтад оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн тул хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 05 дугаар
сарын 12-ны өдөр

Дугаар 20

Улаанбаатар
хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.10 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Засгийн газраас 2019 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Хөдөлмөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг буцаах нь зүйтэй гэсэн санал, дүгнэлт Байнгын хорооноос гаргасныг нэгдсэн хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн тул уг төслийг хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ
ᠲᠤᠭᠠᠷ 20

ᠲᠤᠭᠠᠷ 20

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ ᠲᠤᠭᠠᠷ 20
ᠲᠤᠭᠠᠷ 20-ᠶ᠋ᠢᠨ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ 41.10-ᠶ᠋ᠢᠨ ᠬᠤᠰᠡᠭᠡᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ
ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ-аас ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ ᠨᠢ:

1.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ 2019 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдөр
ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯᠤᠳᠤ ᠶ᠋ᠥᠷᠭᠦᠨ мэдүүлсэн Хөдөлмөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах
тухай хуулийн төслийг буцаах нь зүйтэй гэсэн санал, дүгнэлт Байнгын хорооноос гаргасныг
нэгдсэн хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн тул уг төслийг хууль санаачлагчид
нь буцаасугай.

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠭᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ
ᠲᠤᠭᠠᠷ 20

ᠲᠤᠭᠠᠷ 20

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2022 оны 03 дугаар
сарын 14-ний өдөр

Дугаар 28

Улаанбаатар
хот

Төрийн тахилгатай уул хайрхны тэнгэрийг тайх төрийн ёслол үйлдэх хуваарийг шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин дөрөвдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

1.Төрийн тахилгатай уул хайрхны тэнгэрийг тайх төрийн ёслол үйлдэх хуваарийг шинэчлэн баталсугай.

2.Энэ зарлиг гарсантай холбогдуулан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2012 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдрийн 181 дүгээр зарлигийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн
2022 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдрийн
28 дугаар зарлигийн хавсралт

ТӨРИЙН ТАХИЛГАТАЙ УУЛ ХАЙРХНЫ ТЭНГЭРИЙГ ТАЙХ ТӨРИЙН ЁСЛОЛ ҮЙЛДЭХ ХУВААРЬ (2022-2036)

1. Алтан овоо (Сүхбаатар аймаг)	2022, 2027, 2032 он
2. Хан хөхий уул (Увс аймаг)	2022, 2027, 2032 он
3. Ноён уул (Сэлэнгэ аймаг)	2022, 2027, 2032 он
4. Их Тахилгат хайрхан (Өмнөговь аймаг)	2023, 2028, 2033 он
5. Алтан хөхий уул (Ховд аймаг)	2023, 2028, 2033 он
6. Суварга хайрхан уул (Архангай аймаг)	2023, 2028, 2033 он
7. Алтайханы Таванбогд уул
(Баян-Өлгий аймаг)	2024, 2029, 2034 он
8. Бурхан Халдун уул (Хэнтий аймаг)	2025, 2030, 2035 он
9. Богдхан уул (Улаанбаатар хот)	2025, 2030, 2035 он
10. Отгонтэнгэр хайрхан (Завхан аймаг)	2026, 2031, 2036 он
11. Сутай хайрхан (Говь-Алтай аймаг)	2026, 2031, 2036 он
12. Их Богд хайрхан (Баянхонгор аймаг)	2026, 2031, 2036 он

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2022 оны 03 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 34

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Молдова Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Дашжамцын Батсайханыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Молдова Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Лхагвасүрэнгийн Саянааг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2022 оны 03 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 35

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Мексикийн Нэгдсэн Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Ёндонгийн Отгонбаярыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Мексикийн Нэгдсэн Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Өлзийдэлгэрийн Батбаярыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2022 оны 03 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 36

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Грек Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Дашжамцын Батсайханыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Грек Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Лхагвасүрэнгийн Саянааг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 3-ны өдөр

Дугаар 340

Улаанбаатар
хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 12.7-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээл олгох, түүнд батлан даалт гаргах, хүүг нь нөхөн төлөх, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Журам шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2016 оны 5 дугаар сарын 23-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН САЙД**

А.АРИУНЗАЯА

Засгийн газрын 2021 оны 340 дүгээр
тогтоолын хавсралт

**ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ САНГААС ЖИЖИГ ЗЭЭЛ
ОЛГОХ, ТҮҮНД БАТЛАН ДААЛТ ГАРГАХ, ХҮҮГ НЬ НӨХӨН
ТӨЛӨХ, САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ЖУРАМ**

Нэг.Ерөнхий зүйл

1.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 12.2, 12.4, 12.6, 12.8.4, 12.9-д заасны дагуу иргэн, аж ахуйн нэгжид жижиг зээл олгох, зээлд батлан даалт гаргах, зээлийн хүүг нь нөхөн төлөх, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх болон тэдгээртэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад энэ журмын зорилго оршино.

1.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 6.3.7-д заасан бусад төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд иргэн, аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэхэд энэ журмыг баримтална.

1.3.Энэ журмын хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэх, хоршоо, нөхөрлөл байгуулах, бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх, тэдгээрийг өргөтгөх, ажлын байр шинээр бий болгох, хадгалах боломжийг бүрдүүлэхэд чиглэнэ.

Хоёр.Жижиг зээл олгох

2.1.Ажлын байр шинээр бий болгох, хадгалах, өргөтгөх зорилгоор жижиг зээлийг тодорхой хугацаатай, хүүтэй, эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, малчин, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн, бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч болон гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаад буцаж ирсэн иргэн (цаашид “зээл хүсэгч” гэх)-д олгоно.

2.2.Зээл хүсэгч нь Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуульд заасан иргэн, аж ахуйн нэгж байх бөгөөд нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн нь байгуулж буй нөхөрлөл, хоршоогоо Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр мэдүүлсэн иргэдийн эрх бүхий төлөөлөгч, гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаад буцаж ирсэн иргэн нь гадаад улсад суралцахаас бусад зорилгоор ажиллаж, амьдарч байгаад эх орондоо буцаж ирээд 48 хүртэл сар болж байгаа иргэн тус тус байна.

2.3.Зээл хүсэгч нь Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан, Зээлийн мэдээллийн сан, Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сан болон Сум хөгжүүлэх санд хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлгүй, шүүхийн

шийдвэрээр тогтоогдсон төлбөрийн өргүй, татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хугацаа хэтэрсэн өргүй этгээд байна.

2.4.Зээл хүсэгч дараах баримт бичиг, төслийг аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтанд хүргүүлнэ:

2.4.1.зээл хүссэн өргөдөл (батлагдсан загварын дагуу);

2.4.2.иргэний үнэмлэхийн хуулбар, аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;

2.4.3.Зээлийн мэдээллийн санд хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлгүй талаарх тодорхойлолт;

2.4.4.төлбөртэй этгээдийн бүртгэлд бүртгэгдээгүй талаарх шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын тодорхойлолт;

2.4.5.татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хугацаа хэтэрсэн өргүй тухай тодорхойлолт;

2.4.6.Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сан, Хөдөө аж ахуйг дэмжих санд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт;

2.4.7.барьцаалах үл хөдлөх болон хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн болон эзэмших эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, газрын гэрээ, кадастрын зургийн хуулбар;

2.4.8.ажлын байр нэмэгдүүлэх, хадгалах, үйл ажиллагаагаа өргөтгөх зорилго бүхий доорх шаардлагыг хангасан төсөл:

2.4.8.1.зорилт, хүрэх үр дүн тодорхой байх;

2.4.8.2.ажиллах хүч, техник, тоног төхөөрөмжийн нөөц болон үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр, орчныг тооцсон байх;

2.4.8.3.төслийн хүрээнд орон нутгийн онцлог, давуу талд түшиглэн өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үйлчилгээ үзүүлэхээр төлөвлөсөн байх;

2.4.8.4.хүсч буй зээлийн мөнгөн дүнгийн 40 болон түүнээс дээш хувьд хүрэлцэхүйц барьцаа хөрөнгөтэй байх;

2.4.8.5.төслийн хүрээнд байнгын ажлын байр бий болгож, цаашид хадгалах боломжтой байх.

2.5.Энэ журмын 2.4-т заасан баримт бичгийг төрийн мэдээлэл солилцооны системээс шалгах боломжтой тохиолдолд зээл хүсэгчээс шаардахгүй байж болно.

2.6.Сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтан зээл хүсэгчээс ирүүлсэн энэ журмын 2.4-т заасан баримт бичиг, төслийг аймгийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад ажлын 3 хоногийн дотор цаасан болон цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ.

2.7.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын дарга зээл хүсэгчийн баримт бичиг, төслийн бүрдэл шаардлага хангасан эсэхэд урьдчилсан байдлаар дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг (цаашид “Ажлын хэсэг” гэх)-ийг байгуулна.

2.8.Энэ журмын 2.7-д заасан Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд тухайн аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих төв, жижиг зээлийг дамжуулан олгох банкны тухайн аймаг, дүүрэг дэх салбарын төлөөлөл болон сүүлийн 3 жилийн турш бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийг дэмжих чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа төрийн бус байгууллага, тухайн орон нутгийн иргэний төлөөлөл (нээлттэй зарласны үндсэн дээр) байна.

2.9.Ажлын хэсэгт орох этгээд нь ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байж, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд заасан мэдэгдэл, тайлбарыг тухай бүр гаргана.

2.10.Ажлын хэсэг сард 2-оос доошгүй удаа хуралдан зээл хүсэгчийн баримт бичгийг судалж, дүгнэлт гарган аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад тухай бүр хүргүүлнэ.

2.11.Ажлын хэсэг нь зээл хүсэгчийн хүсэлтийн дагуу хэрэгжүүлэх төслийн талаарх мэдээллийг Ажлын хэсэгт биечлэн танилцуулах боломжийг бүрдүүлж, шаардлагатай гэж үзвэл Ажлын хэсгийн хуралдааны үйл явцыг олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр нээлттэй, ил тод зохион байгуулж болно.

2.12.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын дарга энэ журмын 2.10-т заасан дүгнэлтийг үндэслэн шаардлага хангасан зээл хүсэгчийн баримт бичиг, төслийг Ажлын хэсгээс гаргасан дүгнэлтийн хамт жижиг зээл дамжуулан олгох банкинд цаасан болон цахим хэлбэрээр тухай бүр хүргүүлнэ.

2.13.Банк зээл хүсэгчийн баримт бичиг, төслийг судалж, ажлын 10 хоногт багтаан зээл олгох эсэх талаар эцсийн шийдвэрийг гаргаж, зээлдэгчтэй зээлийн гэрээ байгуулна.

2.14.Банк нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнд зээл олгохдоо Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу тухайн нөхөрлөл, хоршоог улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн тохиолдолд зээл олгоно.

2.15.Банкнаас жижиг зээл олгох шийдвэр гарсны дараа аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтан зээлдэгчид ажлын байр бий болгох, өргөтгөх, тогтвортой хадгалах, санхүүгийн боловсрол, мэдлэгийг дээшлүүлэх сургалт, уулзалтыг зохион байгуулж, аж ахуйн үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

2.16.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас олгох жижиг зээлийг дамжуулан олгох банкны хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага сонгон шалгаруулах бөгөөд сонгон шалгаруулах ажиллагаанд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын төлөөллийг оролцуулна.

2.17.Жижиг зээлийг дамжуулан олгох банк дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.17.1.Монголбанкнаас тогтоосон арилжааны банкны үйл ажиллагааны зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд, заавал байлгах нөөцийн шаардлагыг сүүлийн 12 сарын хугацаанд хангасан байх;

2.17.2.олгосон зээлийн эрсдэлийг бүрэн хариуцаж, жижиг зээлийг дамжуулан олгох гэрээний үүргийн гүйцэтгэлийг хангах баталгааг тухайн банкны Монголбанк дахь харилцах данснаас гаргасан байх;

2.17.3.жижиг зээлийн хүүгийн хэмжээ тухайн банкны зээлийн хүүгийн доод түвшингээс бага байх бөгөөд гэрээний туршид банкны олгож байгаа хүүгийн доод түвшингээс бага байх;

2.17.4.өмнө нь жижиг зээлийг дамжуулан олгох үйл ажиллагаа хэрэгжүүлж байсан бол гэрээний үүргийн биелэлтийг хангалттай сайн биелүүлсэн байх;

2.17.5.энэ журмын 2.16-д заасан сонгон шалгаруулалтын баримт бичигт тусгасан бусад шаардлагыг хангасан байх.

2.18.Жижиг зээлийг дамжуулан олгох банкинд тавих бусад шаардлага, түүнийг сонгон шалгаруулах удирдамж, банктай байгуулах гэрээний жишиг загвар, жижиг зээлийн санхүүжилтийг аймаг, дүүрэгт хуваарилах аргачлалыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

2.19.Сонгон шалгаруулалтаар шалгарсан банктай хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл түүний эрх олгосон байгууллага 36 сарын хугацаатай жижиг зээл дамжуулан олгох гэрээ байгуулж, гэрээний дагуу үе шаттайгаар жижиг зээлийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг тухайн банкинд байршуулна.

2.20.Энэ журмын 2.19-д заасан гэрээнд жижиг зээлийн хөрөнгийг банкны дансанд байршуулах, зээл олгох нөхцөл, зээлийн хөрөнгийн үлдэгдлийг эргүүлэн татах хугацаа, талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага зэргийг тусгасан байна.

2.21.Жижиг зээлийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг банкинд байршуулах хугацааг зөвхөн Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд заасны дагуу гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын зэрэгт бүрэн, эсхүл хэсэгчилсэн байдлаар шилжүүлсэн тохиолдолд 12 хүртэл сараар сунгаж болно.

2.22.Энэ журмын 2.21-д заасан сунгалтын хугацааг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн зөвлөмжийг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.

2.23.Жижиг зээлийг зээлдэгчид 36 хүртэл сарын хугацаатай олгох бөгөөд үндсэн зээлээс чөлөөлөх хугацаа 6 сар байна.

2.24.Жижиг зээлийн хэмжээ нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон малчинд 10.0 сая хүртэл төгрөг, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн болон гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаад буцаж ирсэн иргэнд 25.0 сая хүртэл төгрөг, бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчид 50.0 сая хүртэл төгрөг байна.

2.25.Зээлийн гэрээг зөрчсөн болон зээлээ төлж дууссан боловч ашиглалтын явцад зээлийг зориулалтын бусаар зарцуулсан нь тогтоогдсон зээлдэгчид Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээлийг дахин олгохгүй.

2.26.Энэ журмын 2.25-д заасан зээлийн гэрээг зөрчсөн болон зээлээ төлж дууссан боловч ашиглалтын явцад зээлийг зориулалтын бусаар зарцуулсан нь тогтоогдсон баримт, материалыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага хөтөлнө.

2.27.Зээлийг ашиглалтын явцад зориулалтын бусаар зарцуулсан нь хяналт шалгалтаар тогтоогдсон тохиолдолд зээлийг үл маргах журмаар буцаан төлүүлж, учирсан хохирлыг барагдуулна.

Гурав.Жижиг зээлд батлан даалт гаргах

3.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 12.2-т заасан иргэн, аж ахуйн нэгжийг дэмжих зориулалтаар банкны зээл олгох бусад шалгуур үзүүлэлтийг хангасан ч барьцаа хөрөнгийн дутагдалтай зээл хүсэгчийн авч байгаа жижиг зээлд батлан даалт гаргах бөгөөд нэг зээлдэгчид гаргах батлан даалтын хэмжээ түүнд олгох зээлийн 60 хүртэл хувьтай тэнцүү байна. Батлан даалт нь эрсдэлийг бууруулах зорилгоор энэ журмын 3.2-т заасан багцын батлан даалтын гэрээний дагуу зохицуулагдана.

3.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн энэ журмын 2.16-д заасан банктэй “Багцын батлан даалтын гэрээ” байгуулж, жижиг зээлийн багцын батлан даалтын хөрөнгийг банкинд байршуулна.

3.3.Жижиг зээлийн багцын батлан даалтын хөрөнгийн хэмжээ нь банкаар дамжуулан олгох жижиг зээлийн хөрөнгийн эх үүсвэрийн 3 хувиас илүүгүй байна.

3.4.Жижиг зээлийн багцын батлан даалтын хөрөнгийн хувь хэмжээг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл жил бүр тогтооно.

3.5.Жижиг зээлийн багцын батлан даалтын хөрөнгийг дараах эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

3.5.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгө;

3.5.2.гадаад, дотоодын зээл, тусламж, төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө;

3.5.3.бусад.

3.6.Банк “Багцын батлан даалтын гэрээ”-ний дагуу жижиг зээл авах шалгуур үзүүлэлтийг хангасан, 3-аас доошгүй жил тогтвортой үйл ажиллагаа явуулж ажлын байраа хадгалсан, барьцаа хөрөнгийн дутагдалтай зээлдэгчтэй “Батлан даалтын гэрээ” байгуулна.

3.7.Жижиг зээлд батлан даалт гаргах нөхцөл, талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, батлан даалтын төлбөр төлөх, батлан даалтыг түдгэлзүүлэх, зогсоох, хяналт тавих, тайлагнахтай холбогдсон харилцааг энэ журмын 3.6-д заасан “Батлан даалтын гэрээ”-нд тусган хэрэгжүүлнэ.

3.8.“Батлан даалтын гэрээ”-ний загварыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

Дөрөв.Зээлийн хүүг нөхөн төлөх

4.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 3.1.7-д заасан ажил олоход хүндрэлтэй иргэн болон гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаад буцаж ирсэн иргэнд мөн хуулийн 12.4-т заасны дагуу материал, түүхий эд, үр, бордоо, мал, тэжээвэр амьтан, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл зэргийг худалдан авахад нь зориулж олгосон жижиг зээлийн хүүгийн төлбөрийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас нөхөн төлнө.

4.2.Зээлдэгч нь энэ журмын 4.1-д заасан хүүгийн төлбөрийг нөхөн төлүүлэх хүсэлтээ холбогдох баримт бичгийн хамт аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтанд хүргүүлнэ.

4.3.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага зээлдэгчийн хүсэлт, зээлийн гэрээ, зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг банкинд төлсөн баримт, энэ журмын 4.1-д заасан зориулалтыг нотлох бусад санхүүгийн баримтыг үндэслэн зээлийн хэвийн төлөлттэй зээлдэгчид жижиг зээлийн хүүгийн төлбөрийг улирал тутам нөхөн төлнө.

Тав.Санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх

5.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлөөс Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 28.8.2-т заасны дагуу баталсан төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас дараах санхүүгийн дэмжлэг олгоно:

5.1.1.малгүй болон цөөн малтай малчинг малжуулах төсөлд 5.0 сая хүртэл төгрөг;

5.1.2.хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэний төсөлд 10.0 сая хүртэл төгрөг.

5.2.Засгийн газрын болон Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн шийдвэрээр тодорхойлсон Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 6.3.7-д заасан төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас дараах санхүүгийн дэмжлэг олгоно:

5.2.1.шинэ технологи, инновац бүхий шинэлэг санаачилга гаргаж, аж ахуй эрхлэх төсөл боловсруулсан шилдэг “Старт-Ап” залуу болон залуучуудын багийн төсөлд 10.0-20.0 сая төгрөг;

5.2.2.хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд тохируулгатай ажлын байр бий болгох хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрх ашгийг хамгаалах чиг үүрэг бүхий төрийн бус байгууллагын төсөлд 20.0 сая хүртэл төгрөг;

5.2.3.хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд тохируулгатай ажлын байр бий болгох ажил олгогчийн төсөлд 30.0 сая хүртэл төгрөг;

5.2.4.бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчийн ажлын байр бий болгох төсөлд 50.0 сая хүртэл төгрөг.

5.3.Санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлт дараах нөхцөлтэй байна:

5.3.1.энэ журмын 5.1.2-т заасан төслийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн хэрэгжүүлэх бол төсөлд олгосон санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлтийг 50 хүртэл хувиар хөнгөлнө;

5.3.2.энэ журмын 5.2.1-д заасан төсөлд олгосон санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлтийг 100 хүртэл хувиар хөнгөлнө;

5.3.3.энэ журмын 5.2.2-т заасан төсөлд олгосон санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлтийг 50 хүртэл хувиар хөнгөлнө;

5.3.4.энэ журмын 5.3.1-5.3.3-т зааснаас бусад төсөлд олгосон санхүүгийн дэмжлэг 100 хувь эргэн төлөгдөнө.

5.4.Энэ журмын 5.3-т заасан санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлтийн хувь хэмжээг хууль тогтоомжид нийцүүлэн Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл тогтоож, төсөл, хөтөлбөрт тусган батална.

5.5.Санхүүгийн дэмжлэг авахыг хүссэн иргэн, аж ахуйн нэгж дараах баримт бичгийг өөрийн харьяалах аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтанд, эсхүл энэ журмын 5.4-т дурдсан төсөл, хөтөлбөрт заасан байгууллагад хүргүүлнэ:

5.5.1.санхүүгийн дэмжлэг хүссэн өргөдөл;

5.5.2.иргэний өөрийн болон хамтран ажиллах бусад иргэдийн иргэний үнэмлэхийн хуулбар, аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний хуулбар;

5.5.3.холбогдох чиглэлээр боловсруулсан төсөл;

5.5.4.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлөөс баталсан хөтөлбөрийн хүрээнд шаардагдах бусад баримт бичиг.

5.6.Энэ журамд заасан эргэн төлөх нөхцөлтэй санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлтийн хугацаа 48 хүртэл сар байх бөгөөд хүн амын бүлгийн онцлог, төслийн үйл ажиллагааг харгалзан эргэн төлөлтийн хугацааг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл тогтооно.

5.7.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан байгууллага нь санхүүгийн дэмжлэгт хамрагдах этгээдтэй санхүүгийн дэмжлэгийг зориулалтын дагуу зарцуулах, тайлан мэдээг гаргах, эргэн төлөлт, хариуцлага, хяналтын асуудлыг тусгасан төсөл хэрэгжүүлэх гэрээ байгуулж, хэрэгжилтийг дүгнэнэ.

5.8.Энэ журамд заасан жижиг зээл авсан зээлдэгчид болон энэ журмын 2.25-д заасан этгээдэд санхүүгийн дэмжлэг олгохгүй.

5.9.Санхүүгийн дэмжлэгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, тайлан, мэдээг гэрээнд заасан хугацаанд гаргаж өгөөгүй, хяналт шалгалт хийлгэхээс татгалзсан тохиолдолд олгосон санхүүгийн дэмжлэгийг хугацаанаас нь өмнө эргүүлэн төлүүлнэ.

5.10.Энэ журмын 5.1, 5.2-т заасан эргэн төлөх нөхцөлтэй санхүүгийн дэмжлэгийг авсан этгээд гэрээнд заасны дагуу санхүүгийн дэмжлэгийг эргэн төлж, хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулсан бол эргэн төлөлтийг төлж барагдуулснаас хойш 24 сарын дараа дахин санхүүгийн дэмжлэг авч болно.

5.11.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 6.3.7-д заасан төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд Засгийн газраас тусгайлан зохион байгуулах хөдөлмөрт бэлтгэх, ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох чиглэлийн сургалтын тэтгэлэг болон хувьсах зардалд санхүүгийн дэмжлэг олгож болох бөгөөд түүнийг эргэн төлөх эсэх болон бусад нөхцөл, шаардлагыг тухайн төсөл, хөтөлбөрт тодорхой тусгана.

5.12.Энэ журмын 5.11-д заасан төсөл, хөтөлбөрт хамрагдах иргэнд сургалтын тэтгэлэг хэлбэрээр олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээ нь 1.0 сая хүртэл төгрөг байна.

5.13.Хувиараа хөдөлмөр эрхэлж буй иргэн, аж ахуйн нэгжийн бизнесийн үйл ажиллагаанд шаардагдах богино хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн санхүүгийн дэмжлэг болох барьцаагүй, хүүгүй, эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй 1.0 сая хүртэл төгрөгийг санхүүгийн шинэ технологи (финтек) ашиглан цахим хэлбэрээр дамжуулан олгож болно.

5.14.Энэ журмын 5.13-т заасан богино хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн санхүүгийн дэмжлэгийг банк, санхүүгийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа, тодорхой туршлага бүхий санхүүгийн байгууллагаар дамжуулан хэрэгжүүлнэ.

5.15.Энэ журмын 5.14-т заасан санхүүгийн байгууллагад тавигдах шаардлага, түүнийг сонгон шалгаруулах удирдамж, хамтран ажиллах гэрээний жишиг загвар, санхүүгийн дэмжлэгийн хөрөнгийг аймаг, дүүрэгт хуваарилах аргачлалыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн холбогдох байгууллагын саналыг авч батална.

5.16.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас томилсон Ажлын хэсэг холбогдох удирдамжийн хүрээнд богино хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн санхүүгийн дэмжлэгийг дамжуулан олгох байгууллагыг сонгон шалгаруулна. Сонгон шалгаруулах Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын болон Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөллийг оролцуулж болно.

Зургаа.Тайлагнал, ил тод байдал, хяналт

6.1.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага болон бусад холбогдох байгууллага нь олгосон жижиг зээл, гаргасан батлан даалт, нөхөн төлсөн хүүгийн болон үзүүлсэн санхүүгийн дэмжлэгийн тухай мэдээллийг маягтын дагуу гаргаж, сар бүрийн 3-ны өдрийн дотор хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад, хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь мэдээллийг нэгтгэн мөн сарын 10-ны өдрийн дотор хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

6.2.Энэ журмын 6.1-д заасан мэдээллийн маягтын загварыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

6.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь энэ журмын 6.1-д заасан мэдээллийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 17.1-д заасан хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд тухай бүр оруулж, мэдээллийн сан үүсгэж олон нийтэд мэдээлнэ.

6.4.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан ажилтан улирал тутам нийт зээлдэгчийг хамруулан жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгийг зориулалтын дагуу зарцуулж байгаа эсэхэд хяналт хийж, дүн мэдээг тухай бүр хөдөлмөр

эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад, хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь дүн мэдээг нэгтгэн хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ. Хяналт хийх үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх төрийн бус байгууллагын болон иргэдийн бүлгийн төлөөллийг оролцуулж болно.

6.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас олгох жижиг зээлийн хөрөнгийн эх үүсвэрийн хэмжээ, дамжуулан олгох банк болон зээлдэгчийг сонгон шалгаруулахтай холбоотой дүрэм, журам, удирдамж, бусад баримт бичиг, хуулийн этгээдэд тавих шаардлага, бүрдүүлэх материалын жагсаалтыг цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, мэдээллийг тогтмол шинэчилнэ.

6.6.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээл олгох, батлан даалт гаргах, хүүг нь нөхөн төлөх болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллага, Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл, аймаг, дүүргийн салбар зөвлөл хяналт тавьж ажиллана. Шаардлагатай тохиолдолд уг үйл ажиллагаанд мэргэжлийн байгууллагаар хяналт, шалгалт хийлгэж болно.

6.7.Энэ журмын 6.4-6.6-д заасан хяналт, шалгалтаар илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгах үүргийг гэрээ байгуулсан талууд хариуцна.

6.8.Жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгийг зориулалтын бусаар зарцуулсан, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нь хяналт, шалгалтаар тогтоогдсон тохиолдолд олгосон жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгийг буцаан төлүүлнэ.

6.9.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг хууль бусаар ашигласан буруутай этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

6.10.Жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгт хамрагдсан иргэн, хуулийн этгээдийн мэдээлэл олон нийтэд нээлттэй байна.

6.11.Жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгийг хууль бусаар ашигласан, эргэн төлөөгүй, гэрээний үүргээ зөрчсөн этгээдийн бүртгэл хөтөлж олон нийтэд мэдээлнэ.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 10-ны өдөр

Дугаар 343

Улаанбаатар
хот

Журам шинэчлэн баталж, тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай

Барилгын тухай хуулийн 32.1.9, 42.4-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдэд тавих шаардлага, бүртгэх журам”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Дүрэм батлах тухай” Засгийн газрын 2017 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдрийн 170 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Барилгын ажлын захиалагчийн дүрэм”-ийн 2.9 дэх заалтыг “Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдах барилга байгууламжийн захиалагч нь Барилгын тухай хуулийн 37.2-т заасны дагуу барилга захиалагчийн техникийн хяналтыг хэрэгжүүлэх эрх бүхий төрийн өмчит хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлэх, эсхүл холбогдох чиглэлээр бүртгүүлсэн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх эрх бүхий хуулийн этгээдийг сонгон ажиллуулж болно.” гэж өөрчилсүгэй.

3.Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Барилга, хот байгуулалтын сайд Б.Мөнхбаатарт үүрэг болгосугай.

4.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Журам шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2018 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдрийн 319 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД**

Б.МӨНХБААТАР

Засгийн газрын 2021 оны 343 дугаар
тогтоолын хавсралт

ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ТАВИХ ШААРДЛАГА, БҮРТГЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Барилга байгууламжийн барилгын үйл ажиллагаанд өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр Барилгын тухай хуулийн 42.1-д заасан чиглэлээр зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдэд тавих шаардлагыг тогтоож, бүртгэхтэй холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээ, гадаад улсын банк, санхүүгийн байгууллагын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол энэ журмыг мөрдлөг болгоно.

1.3.Хуулиар төрийн нууцад хамааруулсан, эсхүл үндэсний аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой тусгай зориулалтын барилга байгууламжийн барилгын үйл ажиллагаанд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээд нь энэ журамд заасан шаардлагыг хангасан байна.

1.4.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээд нь гэрээний үндсэн дээр үйл ажиллагаа явуулах бөгөөд гэрээнд Иргэний хуульд зааснаас гадна зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон ажлын даалгавар, хөтөлбөр, төлөвлөгөө, мэргэжлийн хариуцлагын даатгал зэрэг асуудлын талаар нарийвчлан тусгаж хэрэгжүүлнэ.

1.5.Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдах барилга байгууламжийн захиалагчийн хяналтын чиг үүргийг Засгийн газрын шийдвэрээр хэрэгжүүлж байгаа эрх бүхий этгээд энэ журамд заасан шаардлагыг хангах бөгөөд бүртгүүлэхгүй байж болно.

1.6.Барилгын тухай хуулийн 42.2-т заасны дагуу өндөр төвөгшилтэй болон онцгой төвөгшилтэй барилга байгууламжийн үйл ажиллагаанд зөвлөх үйлчилгээг заавал авах бөгөөд энэ журамд заасны дагуу бүртгүүлсэн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлнэ.

1.7.Барилгын тухай хуулийн 10.1.1-10.1.3-т заасан ангиллын барилга байгууламжийн барилгын үйл ажиллагаанд зөвлөх үйлчилгээ авах тохиолдолд энэ журамд заасны дагуу бүртгүүлсэн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлнэ.

1.8.Энэ журмаар зохицуулаагүй бусад харилцааг Иргэний хууль, Барилгын тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулиар зохицуулна.

Хоёр.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхэд баримтлах зарчим

2.1.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээд үйл ажиллагаандаа Барилгын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, дүрэм, журам, норм, нормативын баримт бичгийг мөрдөх бөгөөд дор дурдсан зарчмыг баримтална:

2.1.1.мэргэжлийн ёс зүйг чанд баримтлах;

2.1.2.захиалагч, хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэх, нууцыг чанд хадгалах;

2.1.3.ашиг сонирхлоос ангид байх, бусдын нөлөөнд үл автах;

2.1.4.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх бусад иргэн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцох, шууд болон шууд бус хэлбэрээр саад учруулахгүй байх;

2.1.5.бусдын нэр хүнд, бизнесийн үйл ажиллагаанд санаатай болон санаандгүй байдлаар хохирол учруулахгүй байх.

Гурав.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдэд тавих шаардлага

3.1.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн дараах шаардлагыг хангасан байна:

3.1.1.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлд хамаарах энэ журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан ажлын хүрээнд хамаарах мэргэжилтэй байх;

3.1.2.Барилгын тухай хуулийн 44.3.3-т заасан мэргэшлийн зэрэгтэй байх;

3.1.3.тухайн чиглэл, хүрээнд хамаарах 3-аас доошгүй ажил гүйцэтгэсэн байх.

3.2.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээд дараах шаардлагыг хангасан байна:

3.2.1. татвар, нийгмийн даатгалын байгууллагад бүртгүүлсэн байх;

3.2.2. энэ журмын 2 дугаар хавсралтад заасан орон тооны мэргэжилтнүүдийн бүрэлдэхүүнтэй байх;

3.2.3. хуулийн этгээдийн мэргэжилтэн, багийн ахлагч нь энэ журмын 2 дугаар хавсралтад заасан шаардлагыг хангасан байх;

3.2.4. тухайн чиглэл, ажлын хүрээнд хамаарах 5-аас доошгүй ажил гүйцэтгэсэн байх.

Дөрөв. Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн бүртгэл

4.1. Барилгын тухай хуулийн 42.1-д заасан чиглэл, энэ журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан ажлын хүрээнд хамаарах Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээд нь бүртгүүлнэ.

4.2. Энэ журмын 1 дүгээр хавсралтад заагаагүй, шинэ техник, технологи, инновац хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээд бүртгүүлж болно.

4.3. Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн нэгдсэн бүртгэл нийтэд нээлттэй, цахим хэлбэртэй байх бөгөөд бүртгэлийг Барилгын тухай хуулийн 34.1.11-д заасны дагуу барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага эрхлэн хөтөлж, мэдээллийн сангийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдлыг хариуцна.

4.4. Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн нь дараах баримт бичгийг бүрдүүлж, бүртгүүлнэ:

4.4.1. зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх бүртгэлд бүртгүүлэх хүсэлт;

4.4.2. зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэний нэр, регистрийн дугаар;

4.4.3. зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэний боловсруулсан, эсхүл гүйцэтгэсэн ажлыг тодорхойлсон захиалагч байгууллагын баталгаажуулсан тодорхойлолт.

4.5. Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээд нь дараах баримт бичгийг бүрдүүлж, бүртгүүлнэ:

4.5.1.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх бүртгэлд бүртгүүлэх хүсэлт;

4.5.2.хуулийн этгээдийн мэдээлэл (Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, татвар төлөгч, нийгмийн даатгалын бүртгэлийн гэрчилгээ);

4.5.3.энэ журмын 2 дугаар хавсралтад заасан мэргэжилтнүүдийн мэргэжлийн үнэмлэх, дипломны болон мэргэшлийн зэргийн үнэмлэхийн хуулбар, ажилласан жилийг тодорхойлсон нийгмийн даатгалын мэдээлэл;

4.5.4.зохих чиглэл, хүрээний дагуу гүйцэтгэсэн ажлыг тодорхойлсон захиалагч байгууллагын баталгаажуулсан тодорхойлолт.

4.6.Энэ журмын 4.3-т заасан байгууллага нь иргэн, хуулийн этгээдийн хүсэлтийг хүлээн авч, дараах журмын дагуу бүртгэнэ:

4.6.1.энэ журамд заасан баримт бичгийн бүрдэл хангагдсан эсэхийг хянах;

4.6.2.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн мэргэжилтний холбогдох мэдээллийг барилгын салбарын ажилтны нэгдсэн бүртгэлтэй тулгаж хянах.

4.7.Иргэн, хуулийн этгээдийн гаргасан хүсэлт энэ журамд заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг ажлын 7 хоногт багтаан хянаж, шаардлага хангасан тохиолдолд нэгдсэн бүртгэлд бүртгэж, бүртгэгдсэн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаар нийтэд мэдээлнэ.

4.8.Иргэн, хуулийн этгээдийн хүсэлт шаардлага хангаагүй тохиолдолд татгалзсан тухай хариуг хүсэлт гаргагчид түүний цахим хаягаар мэдэгдэнэ.

4.9.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийг 5 жилийн хугацаагаар бүртгэж, мөн хугацаагаар сунгана.

4.10.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээд нь орон тооны мэргэжилтнүүд өөрчлөгдсөн талаарх мэдээллийг тухай бүр энэ журмын 4.3-т заасан байгууллагад гаргаж, нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлэх үүрэгтэй байна.

4.11.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийг дараах тохиолдолд бүртгэлээс хасна:

4.11.1.иргэн, хуулийн этгээд өөрөө хүсэлт гаргасан;

4.11.2.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх бүртгэлийн хугацаа дуусгавар болсон бөгөөд сунгуулах хүсэлт гаргаагүй;

4.11.3.хуурамч баримт бичиг бүрдүүлж бүртгүүлсэн нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

4.11.4.үйл ажиллагаандаа Барилгын тухай хууль, холбогдох бусад хууль тогтоомжийг зөрчсөн нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

4.11.5.орон тооны мэргэжилтнүүд нь ажлаас чөлөөлөгдөж, энэ журмын шаардлагад нийцсэн бүрэлдэхүүнгүй болсон;

4.11.6.зөвлөх үйлчилгээг чанаргүй гүйцэтгэснийг захиалагч байгууллагаас тогтоосон, эсхүл гэрээний үүргээс үндэслэлгүй татгалзсан;

4.11.7.хуулийн этгээд татан буугдсан, дампуурсан.

Тав.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн мэдээллийн сан

5.1.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн нэгдсэн бүртгэлийн мэдээллийн сан дараах мэдээллийг агуулна:

5.1.1.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн нэр;

5.1.2.бүртгэгдсэн огноо;

5.1.3.зөвлөх үйлчилгээний чиглэл, ажлын хүрээ;

5.1.4.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэний хувьд гадаад хэлний мэдлэг, мэргэшлийн зэрэг, ажлын туршлага, ажилласан жил;

5.1.5.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийн хувьд багийн ахлагч болон мэргэжилтнүүдийн мэдээлэл, гадаад хэлний мэдлэг, мэргэшлийн зэрэг, ажлын туршлага, ажилласан жил;

5.1.6.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийн гүйцэтгэсэн ажлын жагсаалт, түүнд холбогдох мэдээлэл;

5.1.7.зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийн техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, албан ёсны эрхтэй программ хангамжийн талаарх мэдээлэл;

5.1.8.холбоо барих мэдээлэл.

5.2.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн нэгдсэн бүртгэл, мэдээллийн сан нь хөрөнгө оруулагч, захиалагч цахимаар хандаж, шүүлт хийх, өөрийн гүйцэтгүүлэх ажилд шаардлагатай зөвлөхийн талаарх мэдээллийг үзэх боломжтой, нийтэд хүртээмжтэй байна.

5.3.Мэдээллийн сан нь барилгын салбарын мэдээллийн нэгдсэн сан болон бусад холбогдох мэдээллийн сантай холбогдох, мэдээлэл солилцох боломжтой байна.

Зургаа.Бусад

6.1.Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдийн бүртгэлтэй холбоотой санал, гомдлыг хуульд заасны дагуу шийдвэрлэх, бүртгэлийн талаар цахим хуудсаар болон бусад хэлбэрээр нийтэд мэдээлэх, эрх бүхий байгууллагад тайлагнах ажлыг зохион байгуулж хэрэгжүүлнэ.

6.2.Энэ журмыг зөрчсөн албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

---o0o---

Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдэд тавих шаардлага, бүртгэх журмын 1 дүгээр хавсралт

**ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ,
ТҮҮНД ХАМААРАХ АЖЛЫН ХҮРЭЭ**

1.Инженер-хайгуулын судалгааны чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

1.1.барилга байгууламж барих талбайн инженер-геологи, геотехник, гидрогеологи, газар хөдлөлт, байгаль, ус, цаг уурын нөхцөл, газрын төлөв байдлыг тогтоох ажлын даалгавар боловсруулах;

1.2.инженер-геодези, инженер-геологи, геотехник, гидрогеологи, газар хөдлөлт, байгаль, ус, цаг уурын нөхцөлийг тогтоох судалгаа хийх, үнэлэх, зөвлөмж гаргах;

1.3.байгаль цаг уурын онцгой нөхцөлд барих барилгын үе шатны ажилд үзлэг хийх, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах;

1.4.бусад.

2.Хөрөнгө оруулалтын судалгааны чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

2.1.төслийг хэрэгжүүлэх боломж, үндэслэлийг тогтоох, хөрөнгө оруулалтын урьдчилсан судалгаа, шинжилгээ хийх;

2.2.төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах, түүнд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

2.3.инженерийн дэд бүтэц, шугам сүлжээний төлөв байдал, түүгээр хангах боломжийг судлах, үнэлэх;

2.4.төслийн даалгавар, тендерийн баримт бичиг боловсруулах;

2.5.хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн гэрээний төсөл боловсруулах;

2.6.төсөл хэрэгжүүлэх байгууллагад тавих нөхцөл, шаардлагын талаар санал боловсруулах;

2.7.бусад.

3.Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, норм, нормативын баримт бичгийн боловсруулалтын түвшин тогтоох чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

3.1.Барилгын тухай хуулийн 4.1.26, 4.1.27, 4.1.30, 4.1.43-т заасан зураг төсөлд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

3.2.хот төлөвлөлт болон архитектур төлөвлөлт, Барилгын тухай хуулийн 4.1.26, 4.1.27, 4.1.30, 4.1.43-т заасан зураг төслийн даалгаврыг үнэлэх, дүгнэлт өгөх;

3.3.инженерийн тооцоо, техникийн шийдлийг үнэлэх;

3.4.зураг төслийн техникийн тодорхойлолт боловсруулах;

3.5.норм, нормативын баримт бичиг, зураг төсөл боловсруулах, тендерийн баримт бичгийг боловсруулах, түүнд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

3.6.барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичиг боловсруулах, үндэслэл, бусад улсын баримт бичгийн судалгаа гаргах;

3.7.Барилгын тухай хуулийн 5.1-д заасан норм, нормативын баримт бичгийн техникийн даалгавар болон боловсруулалтад үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

3.8.бусад.

4.Барилгын материалын үйлдвэрлэлийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, түүхий эд болон үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний чанар, технологийн хяналт, зөвлөгөө, дүгнэлт гаргах, тоног төхөөрөмжийн угсралт, лабораторийн болон үйлдвэрлэлийн туршилт хийх, технологийн горим тогтоох чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

4.1.барилгын материалын үйлдвэрийн технологийн тохируулга, зүгшрүүлэлт хийх, тоног төхөөрөмж угсрах, туршилт, тохируулга хийх зааварчилгаа боловсруулах, шинэ нэр төрлийн бүтээгдэхүүн турших, сонгох;

4.2.эрдэс түүхий эд, материалын ашиглалт, боловсруулах технологи, бүтээгдэхүүн, түүхий эдийг үйлдвэрлэлд хэрэглэх үр ашгийг тооцох, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

4.3.техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах, үйлдвэрлэлийн технологийн заавар, бүтээгдэхүүний стандарт, бүтээгдэхүүнийг барилгад хэрэглэх аргачилсан заавар боловсруулах;

4.4.бусад.

5.Барилгын ажлын механикжуулалт, өргөх байгууламж, түүний эд ангийн үйлдвэрлэл, угсралт, оношилгоо, засвар, техникийн үйлчилгээ, тохируулга, зүгшрүүлэлт хийх ажлын технологи, аргачлал тогтоох чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

5.1.машин механизм, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, түүний эд ангийн үйлдвэрлэлийн техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах, түүнд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

5.2.инженерийн зураг төсөл боловсруулах, төслийн ажлын тоо хэмжээг тодорхойлох, өртгийн тооцоо хийлгэх;

5.3.машин механизм, тоног төхөөрөмжийн угсралт, ашиглалт, засвар, техникийн үйлчилгээ, оношилгоо, тохируулга, зүгшрүүлэлтийн ажлыг гүйцэтгүүлэх;

5.4.бусад.

6.Барилгын ажлын үе шатанд хяналт тавих, барилга байгууламжийн ашиглалтын үеийн чанар, аюулгүй байдлын төлөвт дүгнэлт гаргах чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

6.1.барилгын ажил гүйцэтгэхэд тавигдах техникийн шаардлага боловсруулах;

6.2.барилгын үе шатны ажлын чанар, технологид үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, тухайн барилга байгууламж батлагдсан зураг төсөл, техникийн шаардлага, технологийн картын дагуу баригдаж байгаа эсэхэд хяналт тавьж, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

6.3.технологийн тоног төхөөрөмжийн суурилуулалт, тохиргоо, зүгшрүүлэлтийн ажиллагаа үйлдвэрлэгчийн заавар, зураг төслийн дагуу хийгдэж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

6.4.барилгын байгууламжийн ашиглалтын үеийн чанар, аюулгүй байдалд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

6.5.ашиглагдаж байгаа барилга байгууламжийн бат бэх, найдваржилтын төлөв байдалд мэргэжлийн дүгнэлт гаргах, паспортжуулах;

6.6.барилгын ажлын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага хангагдаж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

6.7.бусад.

7.Төслийн удирдлага, зохион байгуулалт, технологийн түвшингийн чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ:

7.1.төслийн баримт бичгийн боловсруулалт, түүний хэрэгжилтийг үе шат бүрээр хянах, үйл ажиллагааны горим дарааллыг тодорхойлох, мөрдүүлэх;

7.2.төслийн удирдлагын нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжүүлэх, төслийн багийн бүтэц, зохион байгуулалт, ажлын чиг үүргийг тодорхойлсон удирдамжийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх явцад зөвлөгөө өгөх;

7.3.төслийн ажил, үйлдвэрлэлийн зохион байгуулалт, технологийн процессын үйл ажиллагааны биелэлтийг хянах;

7.4.барилгын ажлын гүйцэтгэгчийн боловсруулсан аргачлал, технологийн карт, горимын схемийг хянах, техник технологийн сонголт, шийдлийн талаар санал боловсруулах;

7.5.төслийн техникийн шаардлагын баримт бичгийг нэгтгэн боловсруулах, ажлын цар хүрээ, ажлын багц, түүний задаргаа нарийвчлан гаргах;

7.6.ажилбаруудын горим дарааллыг тодорхойлох, тэдгээрийн ханган нийлүүлэлт, гүйцэтгэлийн хугацааг тооцоолон нэгдсэн хөтөлбөр гаргах, барилгын ажлын үе шат бүрийн зорилтот огноог тодорхойлох, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

7.7.чанарын удирдлага, чанарын хяналт болон хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн удирдлагын төлөвлөгөөг гаргах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

7.8.төслийн харилцаа холбооны төлөвлөгөө гаргах, төслийн мэдээлэл тайлан, баримт бичгийг цаг хугацаанд нь боловсруулах, бүрдүүлэх, хүргүүлэх, дамжуулах болон хадгалах үйл ажиллагааг зохион байгуулах;

7.9.эрсдэлийг тодорхойлох, чанарын эрсдэл, үнийн эрсдэл, хугацааны нөлөөллийн эрсдэлийн үнэлгээ хийх, тэдгээрийг бууруулах эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө гаргах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

7.10.сонгон шалгаруулалтын багцыг нэгтгэн боловсруулах, сонгон шалгаруулалтын төлөвлөгөө боловсруулах, зураг төсөл зохиогч, барилгын ажлын гүйцэтгэгч, ханган нийлүүлэгч нарыг сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулах, сонгон шалгаруулалтын үнэлгээний тайлан, зөвлөмж боловсруулахад зөвлөгөө өгөх, тайлан зөвлөмж гаргах;

7.11.барилгын ажлын талбайн болон үйлдвэрлэлийн зохион байгуулалтын зураг төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавих;

7.12.төслийг эхлүүлэх, хаах, барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах, хүлээлгэж өгөх ажлыг удирдан зохион байгуулах, үе шатны болон хаалтын тайлан гаргах, үр өгөөжийг дүгнэх;

7.13.бусад.

8.Барилгын тухай хуулийн 37.2-т заасан захиалагчийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээ:

8.1.Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах ажлын захиалагчийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх;

8.2.Барилга угсралтын ажлын захиалагчийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

9.Барилгын тухай хуулийн 42.1.9-д заасны дагуу зөвлөх үйлчилгээг иж бүрэн гүйцэтгэх ажлын хүрээ.

---o0o---

Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн
этгээдэд тавих шаардлага, бүртгэх журмын
2 дугаар хавсралт

**ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
БҮРЭЛДЭХҮҮН, ТҮҮНД ТАВИХ ШААРДЛАГА**

Зөвлөх үйлчилгээний чиглэл	Зөвлөх үйлчилгээний чиглэлд хамаарах ажлын хүрээ	Шаардлагатай мэргэжилтэн	Багийн ахлагчид тавигдах шаардлага	Мэргэжилтэнд тавигдах шаардлага
1	1.1 1.2 1.3 1.4	-Инженер-геологийн инженер -Гидро-геологи инженер -Геодезийн инженер	-Тухайн ажлын чиглэлээр 15-аас доошгүй жил ажилласан;	-Тухайн ажлын чиглэлээр 15-аас доошгүй жил ажилласан;
2	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7	-Барилга хөрөнгө оруулалтын төслийн менежментийн мэргэжилтэн -Тухайн салбар, үйл ажиллагааны чиглэлийн эдийн засагч -Тухайн салбар, үйл ажиллагааны чиглэлийн инженер -Үнэлгээ, төсөв, тооцоо, хөрөнгө оруулалтын мэргэжилтэн	-Зөвлөх инженер зэрэгтэй байх бөгөөд тухайн чиглэлийн мэргэжлээр эрдмийн цол, зэрэгтэй байх;	-Зөвлөх инженер зэрэгтэй байх;
3*	3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6	-Архитектор -Барилгын инженер -Үйлдвэрлэлийн технологич -Механик инженер -Дулаан хангамж эсхүл халаалт, агаар сэлгэлтийн инженер	-Тухайн чиглэлээр 5-аас доошгүй ажил гүйцэтгэсэн байх.	-Тухайн чиглэлээр 3-аас доошгүй ажил гүйцэтгэсэн байх.

	<p>3.7 3.8</p>	<p>-Ус хангамж, ариутгах татуургын инженер -Цахилгаан эсхүл автоматикийн инженер -Холбоо, дохиолол, мэдээллийн сүлжээний инженер -Инженер-геологийн инженер -Геодезийн инженер -Барилгын эдийн засагч-төсөвчин</p>	
<p>4</p>	<p>4.1 4.2 4.3 4.4</p>	<p>-Барилгын материалын үйлдвэрийн технологич инженер -Барилгын материалын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн механик инженер -Тухайн салбар, үйл ажиллагааны чиглэлийн эдийн засагч</p>	
<p>5</p>	<p>5.1 5.2 5.3 5.4</p>	<p>-Механик инженер -Цахилгаан эсхүл автоматикийн инженер -Тухайн салбар, үйл ажиллагааны чиглэлийн эдийн засагч</p>	
<p>6*</p>	<p>6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 6.7</p>	<p>-Архитектор -Барилгын инженер -Механик инженер -Дулаан хангамж эсхүл халаалт, агаар сэлгэлтийн инженер -Ус хангамж, ариутгах татуургын инженер -Цахилгаан эсхүл автоматикийн инженер -Холбоо, дохиолол, мэдээллийн сүлжээний инженер -Барилгын эдийн засагч-төсөвчин -Барилгын материалын технологич инженер -Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан</p>	
<p>7</p>	<p>7.1 7.2 7.3 7.4</p>	<p>-Архитектор -Барилгын инженер -Тухайн салбар, үйл ажиллагааны чиглэлийн эдийн засагч</p>	

	<p>7.5 7.6 7.7 7.8 7.9 7.10 7.11 7.12 7.13</p>	<p>-Тухайн төслийн чиглэлийн технологийн инженер -Барилгын эдийн засагч-төсөвчин</p>	
<p>8</p>	<p>8.1 8.2</p>	<p>-Архитектор -Барилгын инженер -Дулаан хангамж эсхүл халаалт, агаар сэлгэлтийн инженер -Цахилгаан эсхүл автоматикийн инженер -Ус хангамж, ариутгах татуургын инженер -Холбоо, дохиолол, мэдээллийн сүлжээний инженер -Барилгын эдийн засагч-төсөвчин -Барилгын материалын үйлдвэрийн технологич инженер -Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан</p>	
<p>9</p>	<p>-</p>	<p>Зөвлөх үйлчилгээний 1-8 дугаарт хамаарах шаардлагатай бүх мэргэжилтэн</p>	

Тайлбар:

-Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээд нь зөвлөх үйлчилгээний чиглэл болон ажлын хүрээгээр бүртгүүлэх бөгөөд холбогдох чиглэлд хамаарах мэргэжилтнүүдийн бүрэлдэхүүнтэй байна.
-“*”-той чиглэлд шаардлагатай мэргэжилтнүүдийн 50%-аас доошгүй нь үндсэн ажилтан байна.
-Энэ журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан зөвлөх үйлчилгээний 8, 9 дүгээр чиглэлээр зөвхөн хуулийн этгээдийг бүртгэнэ.

---00---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 10-ны өдөр

Дугаар 347

Улаанбаатар
хот

Журам батлах тухай

Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.4-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Боловсролын зээлийн сангийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих журам”-ыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2.Сангийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг 2022 оны төсвийн жилээс эхлэн жил бүрийн улсын төсвийн төсөлд тусган, зарцуулалтын үйл ажиллагаанд нь хяналт тавьж ажиллахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан, Сангийн сайд Б.Жавхлан нарт даалгасугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Боловсролын зээлийн сангийн талаар авах арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2020 оны 2 дугаар сарын 19-ний өдрийн 70 дугаар тогтоолын 2, 3, 8-13, 15 дахь заалт, 1 дүгээр хавсралт, “Журам шинэчлэн батлах тухай, журамд өөрчлөлт оруулах тухай” Засгийн газрын 2013 оны 7 дугаар сарын 6-ны өдрийн 271 дүгээр тогтоол, ““Боловсролын зээлийн сан” байгуулах талаар авах арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2016 оны 10 дугаар сарын 5-ны өдрийн 111 дүгээр тогтоол, “Журам шинэчлэн батлах тухай, дүрэмд өөрчлөлт оруулах тухай” Засгийн газрын 2018 оны 2 дугаар сарын 6-ны өдрийн 46 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ
УХААНЫ САЙД**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

Засгийн газрын 2021 оны 347 дугаар
тогтоолын хавсралт

БОЛОВСРОЛЫН ЗЭЭЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГИЙГ ЗАРЦУУЛАХ, ТҮҮНД ХЯНАЛТ ТАВИХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан “Боловсролын зээлийн сан” (цаашид “сан” гэх)-гийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавихтай холбогдон үүсэх харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Сангийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих үйл ажиллагаанд Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хууль, Дээд боловсролын тухай хууль, Дээд боловсролын санхүүжилт, суралцагчдын нийгмийн баталгааны тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, энэ журмыг баримтална.

Хоёр.Сангийн удирдлага, зохион байгуулалт

2.1.Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтыг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 22.5-д зааснаар боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хариуцан удирдана.

2.2.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.1-д заасан дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид сургалтын төлбөрийн зээл, тэтгэлэг, хуулиар тогтоосон бусад санхүүгийн дэмжлэг олгох арга хэмжээг сангаас санхүүжүүлнэ.

2.3.Хууль болон Засгийн газрын шийдвэрээр тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд сангаас энэ журмын 2.2-т заасан суралцагчид сургалтын төлбөрийн зээл, суралцагчийн тэтгэлэг, хуулиар тогтоосон бусад санхүүгийн дэмжлэг олгох шийдвэрийг Ажлын хэсгийн сонгон шалгаруулалтын дүнг үндэслэн боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн гаргана.

2.4.Боловсролын зээлийн сан нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 22.3-т зааснаар Ажлын албатай байх бөгөөд Ажлын албаны орон тооны хязгаарыг Засгийн газар батална.

2.5.Ажлын алба нь сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэнэ.

2.6.Ажлын албаны зохион байгуулалтын бүтцийг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн баталж, захирлыг томилж, чөлөөлнө.

2.7.Ажлын албаны захирал нь сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагаа, боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, төрийн захиргааны төв байгууллагын өгсөн ажил, үүргийн хэрэгжилтийг удирдан зохион байгуулах, Төсвийн тухай хуульд заасан төсвийн шууд захирагчийн бүрэн эрх болон хүний нөөцийн удирдлагыг Ажлын албанд хэрэгжүүлнэ.

2.8.Ажлын алба нь сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг эрхлэх хүрээнд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

2.8.1.дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид зохих журмын дагуу санхүүгийн дэмжлэг, суралцагчийн тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн зээл олгох, зээлийг эргэн төлүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

2.8.2.сургалтын төлбөр, амьжиргааны зардалд олгогдсон зээлийн эргэн төлөлт, өрийг хөнгөлөх, чөлөөлүүлэх асуудлаар санал боловсруулж боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд хүргүүлэх;

2.8.3.хууль тогтоомжид заасны дагуу холбогдох тайлан, мэдээг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хурацаанд нь ирүүлэх үйл ажиллагааг хариуцах;

2.8.4.боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний холбогдох шийдвэрийг үндэслэн сургалтын төлбөрийн зээлийн болон амьжиргааны зардлын тэтгэлэг олгох гэрээ байгуулах, сургалтын төлбөрийн зээл, тэтгэлэг олгох;

2.8.5.сургалтын төлбөрийн зээл, суралцагчийн тэтгэлэг авч байгаа суралцагчийн сурлага, шилжилт хөдөлгөөний талаарх мэдээлэл болон зээл, тэтгэлгийн зарцуулалтын тайланг дээд боловсролын сургалтын байгууллагаас авах;

2.8.6.эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрснөөр сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар гадаад, дотоодын төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах, төсөл хэрэгжүүлэх;

2.8.7.сургалтын төлбөрийн зээл, зээлийн гэрээний биелэлттэй холбоотой дээд боловсролын сургалтын байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт тавих;

2.8.8.сургалтын төлбөрийн зээл олгох үйл ажиллагаатай холбогдуулж дээд боловсролын сургалтын байгууллагуудтай гэрээ байгуулах;

2.8.9.сургалтын төлбөрийн зээлийг эргэн төлүүлэх ажлыг зохион байгуулах, зээлийн барьцаанд байгаа хөрөнгийн баталгаа бүрдүүлэх;

2.8.10.сургалтын төлбөрийн зээлийн гэрээг зөрчсөн тохиолдолд нэхэмжлэл гаргах;

2.8.11.сургалтын төлбөрийн зээлийг эргэн төлөхөөс зайлсхийсэн этгээдэд гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан хариуцлага хүлээлгэх асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх;

2.8.12.сургалтын төлбөрийн зээл, тэтгэлэгт хамрагдах суралцагчдын бичиг баримтын бүрдүүлэлт, зээлийг эргэн төлүүлэх асуудлаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах;

2.8.13.сангийн үйл ажиллагааны тайлан гаргах;

2.8.14.сангийн санхүүжилтээр дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчдын талаарх мэдээллийн санг бүрдүүлж хөтлөх;

2.8.15.суралцагчийн тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн зээл олгох, зээлийн эргэн төлөлтийн талаарх хуулиар хориглосноос бусад мэдээллээр байгууллага, суралцагч, төр, олон нийт, ажил олгогчийг хангах;

2.8.16.хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад.

2.9.Ажлын алба нь тогтоосон журмын дагуу үйлдсэн албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэг хэрэглэх бөгөөд үйл ажиллагааны болон үндсэн хөрөнгийн зардлыг сангийн эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ.

Гурав.Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалт

3.1.Сангийн хөрөнгийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 22.1-д заасны дагуу Төрийн сангийн тусгай дансанд байршуулна.

3.2.Сангийн хөрөнгө нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 6.1-д заасан дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

3.2.1.улсын төсвийн хөрөнгө;

3.2.2.зээлийн хүүгийн орлого;

3.2.3.хандив, тусламж;

3.2.4.тусгай сангийн өөрийн үйл ажиллагаанаас олсон орлого.

3.3.Сангийн хөрөнгийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.3-т зааснаар дор дурдсан холбогдох зардлыг санхүүжүүлэхэд зарцуулна:

3.3.1.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.3-т заасны дагуу дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид олгох хөнгөлөлттэй эргэн төлөгдөх нөхцөлөөр олгох мөнгөн хөрөнгө буюу оюутны хөгжлийн зээл (цаашид “зээл” гэх);

3.3.2.суралцагчийн тэтгэлэг, хуулиар тогтоосон бусад санхүүгийн дэмжлэг болон сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой бусад зардал;

3.3.3.сургалтын төлбөрийн зориулалтаар банк, санхүүгийн байгууллагаас зээл авахад хүүгийн хөнгөлөлт үзүүлэх, эрх бүхий гуравдагч этгээдээс батлан даалт гаргахад шаардагдах зардал, санхүүжилтийг хөнгөлөх зориулалтаар олгох буцалтгүй мөнгөн тусламж;

3.3.4.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит тэтгэлэг, Монгол Улсын Ерөнхий сайдын нэрэмжит тэтгэлэг.

3.4.Сангийн санхүүжилтийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 23.5-д зааснаар Төсвийн тухай хуульд заасан журмын дагуу хийнэ.

3.5.Сангийн хөрөнгийг хууль, энэ журамд зааснаас бусад үйл ажиллагаанд зарцуулахыг хориглоно.

3.6.Энэ журмын 3.3.2, 3.3.3-т заасан буцалтгүй тусламж, суралцагчийн тэтгэлэг, хуулиар тогтоосон бусад санхүүгийн дэмжлэгийг Засгийн газраас баталсан “Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид төрөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам”, мөн 3.3.4-т заасан тэтгэлгийг Засгийн газраас баталсан “Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журам” болон “Монгол Улсын Ерөнхий сайдын нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журам”-ын дагуу тус тус санхүүжүүлнэ.

3.7.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 23.6-д зааснаар өрийн мэдээллийн нэгдсэн санд зээлийн үлдэгдэлгүй, зээлийн мэдээллийн санд хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлгүй суралцагчид зээл олгоно.

Дөрөв.Сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээг сонгон шалгаруулах

4.1.Сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээг сонгон шалгаруулах Ажлын хэсгийг Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний тушаалаар байгуулна.

4.2.Сонгон шалгаруулах Ажлын хэсгийн удирдамжид дараах асуудлыг тусгана:

4.2.1.шалгалтыг зохион байгуулах хэлбэр (цахимаар болон танхимаар);

4.2.2.үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт болон үнэлэх аргачлал;

4.2.3.сонгон шалгаруулалт явуулах хугацаа;

4.2.4.гомдол маргаан шийдвэрлэх зохицуулалт;

4.2.5.сонгон шалгаруулалт явуулах Ажлын хэсгийн гишүүдийн үүрэг, хариуцлага.

4.3.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 24.6-д заасны дагуу сангийн Ажлын алба нь шинээр олгох зээлийн эх үүсвэрийн хэмжээ, сонгон шалгаруулалтын журам, тавигдах шаардлага, бүрдүүлэх баримт бичгийн жагсаалтыг цахим хуудсаараа дамжуулан мэдээлж, мөн хуулийн 24.7-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалтын зар, удирдамжийг 30 буюу түүнээс дээш хоногийн өмнө цахимаар болон олон нийтийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нээлттэй, ил тод зарлаж, зохион байгуулах арга хэмжээ авна.

4.4.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 25.5-д заасны дагуу сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээг сонгон шалгаруулах Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд төрийн бус, мэргэжлийн байгууллагын төлөөллийг оролцуулна.

Тав.Оюутны хөгжлийн зээл олгоход тавигдах шаардлага, бүрдүүлэх материал

5.1.Хөнгөлөлттэй эргэн төлөгдөх нөхцөлөөр олгох мөнгөн хөрөнгө буюу оюутны хөгжлийн зээлийг дараах нөхцөлөөр олгоно:

5.1.1.зээл авах оюутан, суралцагчийн хяналтын тоог тухайн жилийн батлагдсан төсөвт багтаан Монгол Улсад шаардлагатай тэргүүлэх чиглэлийн мэргэжил, боловсролын түвшин, хөтөлбөр болон сургууль тус бүрээр зээлдэгчийн хүсэлтийг харгалзан жил бүрийн 2 дугаар сарын 1-ний өдрийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална;

5.1.2.оюутны хөгжлийн зээлийг хөгжлийн тэргүүлэгч мэргэжлийн чиглэлээр бакалаврын хөтөлбөрт шинээр элсэгчийн элсэлтийн ерөнхий шалгалтын дундаж 600 болон түүнээс дээш оноотой, бакалаврын хөтөлбөрт анх удаа суралцаж байгаа оюутны голч дүн 2.8 болон түүнээс дээш, магистрант, докторантын голч дүн 3.2 болон түүнээс дээш голч дүнтэй байна;

5.1.3.дээд боловсролын сургалтын байгууллага нь шаардлага хангасан суралцагчийн холбогдох баримт бичгийг хянаж, зээл авах хүсэлтээ хичээлийн улирал бүр сангийн Ажлын албанд хүргүүлнэ;

5.1.4.сан нь суралцагчид хичээлийн жилийн тухайн улиралд сонгосон багц цагийн төлбөртэй тэнцэх хэмжээний зээлийг суралцаж байгаа сургуулиар дамжуулан олгоно;

5.1.5.сангаас санхүүгийн дэмжлэг авсан суралцагч гэрээнд заасан хугацаанд багтаан эргэн төлсөн нөхцөлд зээлд дахин хамрагдаж болно.

5.2.Хөнгөлөлттэй эргэн төлөгдөх нөхцөлөөр олгох мөнгөн хөрөнгө буюу оюутны хөгжлийн зээлд хамрагдах суралцагчид хүсэлт гаргахдаа дараах материалыг бүрдүүлж ирүүлнэ:

5.2.1.иргэний үнэмлэхийн хуулбар;

5.2.2.зээл хүссэн өргөдөл;

5.2.3.элсэлтийн ерөнхий шалгалтын батламж (шинээр элсэгч);

5.2.4.сургуулийн голч дүнг тусгасан тодорхойлолт;

5.2.5.дээд боловсролын мэдээллийн системийн бүртгэлтэй байх;

5.2.6.тухайн улиралд судалж байгаа хичээлийн баталгаажуулсан жагсаалт;

5.2.7.төлбөрийн нэхэмжлэхийн эх хувь;

5.2.8.суралцагчийн ирээдүйн зорилго, нийгэмд үзүүлэх хувь нэмрээ тодорхойлж бичсэн эссэ.

5.3.Сангаас дараах тохиолдолд оюутны хөгжлийн зээл олгохгүй:

5.3.1.сангаас авсан зээлээ төлсөн боловч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй;

5.3.2.зээл авахдаа хуурамчаар баримт бичиг бүрдүүлсэн.

Зургаа.Зээлийн эргэн төлөлт, барьцаа

6.1.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх шийдвэрт үндэслэн мөн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан үлгэрчилсэн загварын дагуу сангийн Ажлын албаны захирал хөтөлбөрийн шалгуур хангасан суралцагчтай зээл, тэтгэлгийн гэрээг байгуулна.

6.2.Гадаадад суралцагчийн сургалтын төлбөрийн зээлийн гэрээг гадаад валютаар хийж болно.

6.3.Зээлийн барьцааны зүйл нь үл хөдлөх хөрөнгө байна. Үл хөдлөх хөрөнгийн барьцаатай холбоотой харилцааг Иргэний хуулийн 154 дүгээр зүйлд зааснаар гүйцэтгэнэ.

6.4.Гадаадын их, дээд сургууль төгсөгч нь сургууль төгсөж, диплом авсан өдрөөс эхлэн 8 хүртэлх, дотоодын их, дээд сургуульд суралцагч нь төгссөнөөс хойш 6 хүртэлх жилийн дотор зээлийг төлж дууссан байхаар эргэн төлөлтийн хуваарийг гаргаж, зээлийн гэрээнд тодорхой тусгана.

6.5.Журмын 6.4-т заасан хугацааг зээлдэгчийн хүсэлт, нөхцөл байдлыг үндэслэн 2 жил хүртэлх хугацаагаар нэг удаа сунгаж болно.

6.6.Суралцагч гэрээнд заасан хуваарийн дагуу зээлийн эргэн төлөлтийг Төрийн сан дахь Боловсролын зээлийн сангийн дансанд төлнө. Зээлийн гэрээнд зээлдэгчийн эрх, үүрэг, хариуцлага, зээлийн хэмжээ, эргэн төлөх нөхцөлийг тодорхой тусгана.

6.7.Зээлийн эргэн төлөлтөөс төвлөрөх эх үүсвэрийг зөвхөн сангаас олгох сургалтын төлбөрийн зээлийн зориулалтаар буцаан зарцуулна.

6.8.Дотоодын дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагч нь сангаас зээл авсан тохиолдолд зээлдэгчийн мэдээллийг Монголбанкны зээлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

6.9.Сантай гэрээ байгуулж үл хөдлөх хөрөнгө барьцаалан гадаадын дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагч нь төгссөнөөс хойш 5-аас доошгүй жилийн хугацаанд мэргэжлээрээ Монгол Улсад ажилласан бол тухайн иргэний нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн баримтад үндэслэн хөнгөлөх, чөлөөлөх асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

6.10.Дээд боловсролын сургалтын байгууллага нь зээлийн эргэн төлөлттэй холбоотой үүсэх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор Боловсролын зээлийн сангаас суралцагчид олгох сургалтын төлбөрийн зээлийн 5 хувийг зээл бүрэн төлөгдөх хүртэлх хугацаанд холбогдох банкин дахь эрсдэлийн сангийн дансанд байршуулна.

6.11.Эрсдэлийн сантай холбоотой харилцааг сангийн Ажлын алба, дээд боловсролын сургалтын байгууллага хооронд байгуулсан гэрээгээр зохицуулна.

Долоо.Сангийн хөрөнгийн санхүүжилт, зарцуулалтад хяналт тавих

7.1.Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 22.5-д заасны дагуу боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хяналт тавьж ажиллана.

7.2.Сангийн зарцуулалтын жилийн эцсийн тайланд Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу аудит хийж, дүгнэлтийн хамт уг тайлан гарснаас хойш 20 хоногийн дотор байгууллагын цахим хуудас болон шилэн дансанд байршуулна.

7.3.Боловсролын зээлийн сангийн Ажлын алба нь гүйцэтгэсэн ажлын үр дүн, төсвийн зарцуулалтын нэгдсэн тайланг холбогдох хууль, журамд заасан хугацаанд боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.4.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн сангийн зарцуулалтын тайланг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 24.1-д заасны дагуу хагас, бүтэн жилээр гарган санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.5. Сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, гүйцэтгэл, санхүүжилт авсан арга хэмжээний мэдээллийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 24.2-т заасны дагуу олон нийтэд мэдээлж, тогтмол шинэчилнэ.

Найм.Бусад

8.1. Сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, сонгон шалгаруулах, хяналт тавих журам зөрчсөн холбогдох албан тушаалтанд хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

8.2. Сангийн эх үүсвэрээр төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх шийдвэр гаргах албан тушаалтан холбогдох хуульд заасан журмын дагуу ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тухай бүр авч хэрэгжүүлнэ.

8.3. Суралцагчийн тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн зээл, бусад санхүүгийн дэмжлэг олгох сонгон шалгаруулалтын явцад гарсан маргааныг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

---o0o---

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 4.25

Индекс: 200003